

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan ehdotusaineisto

Taustaa

TUULI-hankkeen sijainninhjausmallin kartta-aineiston mukaan tuulivoiman ehkä-alueiksi Reisjärvelle on merkitty kolme aluetta: Kiiskineva, Rauranselkä ja Pikku-Kivineva. Ehkä-alueena on myös Pihtiputaan Kolminurkka, joka ulottuu osin Reisjärven puolelle.

Reisjärven kunnan ja Pohjois-Pohjanmaan liiton kesken käytiin 30.8.2023 työneuvottelu vaihemaaakunta-kaavasta ja tuulivoimasta. Tuolloin kaikki kolme Reisjärven omaa aluetta olivat mukana mahdollisina (ehkä) tuulivoima-alueina. Tuolloin todettiin, että Kiiskineva voi edetä suunnitelman mukaan. Neuvottelussa kunta ilmaisi alueiden säilyttämisen tarpeellisuuden maakuntakaavassa.

Reisjärven valtuusto on 20.6.2022 § 54 hyväksynyt kaavoitusaloitteen tuulivoimapuistoa varten Kiiskinevan alueelle. Rauranselästä tehty kaavoitusaloite on kerran jo valtuustossa hyväksytty 29.1.2024, mutta yhden henkilön jääviysongelman vuoksi päätös joudutaan tekemään uudestaan 26.2.2024. Kiinnostusta on osoitettu myös Pikku-Kivinevaa kohtaan.

Energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan viranomaislausuntokierroksen (MRA 13 §) tuulivoima-alueiden kohdekuvauksissa Rauranselkää ja Pikku-Kivinevaa ei kuitenkaan enää osoiteta tv-alueiksi.

Lausunto

Reisjärven kaikki kolme aluetta – Kiiskineva, Rauranselkä ja Pikku-Kivineva – tulee säilyttää Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavassa.

Sijainninhjausmallin mukaisten alueiden vaikutusten arvioinnissa on tehty ehdotusaineistossa pois jääneistä alueista seuraavat huomiot:

Rauranselkä – maisema, petolinnusto, metsäpeura sekä Natura ja luontoarvot

Pikku-Kivineva – petolinnusto, metsäpeura sekä Natura ja luontoarvot.

Maakuntaliiton vaikutusten arvioinnissa Rauranselkä ja Pikku-Kivineva eivät ole osoittautuneet parhaiksi mahdollisiksi alueiksi. Perusteena pidetään tutkittuun tietoon pohjautuvaa vaikutusten arviointia. ”Numeroiden takaa” tehdyn arvioinnin lisäksi tulee ottaa huomioon paikkakunnalle ominaiset tekijät, niin kunnalle kuin kuntalaisillekin inhimilliset tekijät.

Reisjärven kunnan näkemyksen mukaan ko. alueet eivät ole petolinnuston ja metsäpeuran osalta niin merkittäviä, että ne estäisivät tuulivoiman rakentamisen alueille. Hämmentävää on myös Reisjärven rajanaapurikuntien Haapajärven ja Sievin sekä Keski-Pohjanmaan Lestijärven alueiden soveltuminen vahvan tuulivoiman rakentamiseen. Kuinka esimerkiksi vapaasti liikkuvat maakotka ja metsäpeura ovat riskitekijöitä Reisjärven kunnanrajojen sisäpuolella, mutta eivät kuntarajan takana?

Reisjärven kunta haluaa osaltaan olla mukana Pohjois-Pohjanmaan uusiutuvan energian tuotannossa ja ilmastotyössä. Reisjärven ilmastotiekartan mukaan kunnan mahdollisuudet päästövähennysten aikaansaamiseksi rajoittuvat vahvasti tuulivoimaan.

Kunnan näkökulmasta keskeisiä tuulivoimaa puoltavia tekijöitä ovat:

Elinvoima

Reisjärven kunta tarvitsee elinvoimaa vahvistavia toimia taloutensa pelastamiseksi. Hyvinvointialueen suunnitelmat ovat viemässä kunnasta työpaikkoja ja hoivasektorin yrittäjyyttä. Uudet investoinnit kuntaan ovat elintärkeitä, niin kunnan kuin yritysten ja yksittäisten kuntalaisten tulonmuodostuksen ja työllistymismahdollisuuksien kannalta.

Maanomistajien maanvuokrasitoumukset

Reisjärviset maanomistajat ovat tehneet tuulivoimatoimijoiden kanssa maanvuokrasopimuksia siinä määrin, että rakentamisen edellytykset ovat olemassa ja joiden toteutumista maanomistajat odottavat.

Tuulipotentialiset alueet

Mikään ei osoita, etteivät Rauranselän ja Pikku-Kivinevan alueet olisi energian tuotannon näkökulmasta tuulivoimalle soveltuvia alueita.

Asutus

Reisjärven kunnassa on vajaa 2600 asukasta. Kunnan pinta-ala on 503,32 km², josta 28,70 km² on vesistöjä. Väestötiheys on 5,47 asukasta/km². Kunnassa on tilaa uusiutuvan energian tuotannollekin.

Ympäristö

Vaikka Reisjärvi on luonnonkaunis paikkakunta ja sen maisema-arvot ovat tunnustettuja, eivät oman kunnan tuulivoimalat muuta sitä tosiasiaa, että naapurikuntien tuulivoimalat näkyvät jo nyt kunnan maisemassa – ja kasvavan rakentamisen myötä jatkossa entistä enemmän.

Yhdenvertaisuus ja mahdollistava maakuntakaava

Yhdenvertaisuuden näkökulmasta on vaikea ymmärtää ja hyväksyä Reisjärven kunnan tuulivoimala-alueiden kohtelua verrattuna naapurikuntien mittaviin tuulivoimahankkeisiin.

Maakuntakaavatyön pitäisi olla mahdollistava. Tällä hetkellä esim. Rauranselän poistaminen tv-merkinnästä ei kohtele Reisjärveä yhdenvertaisesti. Ei ole oikein, että ko. rajauksen olemassaololla ratkaistaan, voidaanko alueelle rakentaa tuulivoimaa.

Rauranselän ja Pikku-Kivinevan tapauksissa maakuntaliiton täytyy mahdollistaa se, että alueella voidaan tutkia tuulivoimarakentamisen mahdollisuuksia hankekohtaisella tarkalla tutkimuksella. Jos merkintää ei ole, niin käytännössä tutkimista ei voida edes aloittaa.

Pohjois-Pohjanmaan liiton mukaan sen tavoitteena on tehdä tarkentuvan suunnittelun mahdollistava vaihemaakuntakaava, jossa tutkitaan maakunnallista kokonaisuutta. Odotamme Reisjärven kunnan kuuluvan tähän kokonaisuuteen tuulivoiman tuottajana.